

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. I. п. Домбровського (Хорунжик). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Весняна сесія ради державної.

(+) В понеділок вечер ухвалило сторонництво німецьких людовців перейти до найострійшої опозиції, а разом ізвало своїх відпоручників в бюджетовій комісії зложити реферати. Ще радикальнійше внесене посла Вальца, щоби конференція председателів німецьких клубів прийняла сю ухвалу до прихильної відомости, инакше німецькі людовці виступлять із союзу німецької *Gemeinbürgschaft*, не досягнуло більшости. Резолюція німецьких людовців має бути лише подана до відомости иньших сторонництв лівіці. Се останнє застереженє показує, що парламентарне положенє не таке грізне, як можна було по голосованю 21. марця сподівати ся.

Весняна сесія ради державної починає ся отже серед некорисних виглядів. Спосібність ради державної до роботи висить на волоску. Від найострійшої опозиції до обструкції недалеко дорога. Веснімці, які не входять до союзу німецької *Gemeinbürgschaft*, будуть докладали всіх сил, щоби німецьких людовців пхнути на сю стрімку дорогу. І справді змаганя веснімців відбивають ся голосним гомоном між німецькими людовцями, позаяк радикальне крило сих останних радо би в многих зглядах виявити ідейну спільність з Вольфом і Шенерером. На жаль і німецьке поступове сторонництво, котрого визначні представники в часі великої перерви так накликували до розваги і уміркованя, дадуть ся імовірно також піврати радикальній струї. На всякий случай рішучий зворот німецьких людовців, найчисленнішого німецького сторонництва, є важною вельми подією. Конференція председателів лівіці, міродайний в значній частині орган в кермованю парламентарних справ, потерпіла тим способом значну шкоду, яка представляє сей виконний орган у вельми дивнім світлі.

Чи ж мав би се отже бути початок кінця? Чи всі ті змаганя до успішної роботи в раді державній мали би змарніти? На жаль можна сего побоювати ся. А всеж таки навіть з становища чисто німецького самолюбства таке починанє показує ся вельми нерозумним. Дятого годить ся звернути бачність на сі моменти, які подають спомогу поправи сего некорисного положеня. Конференція председателів лівіці, яка також збирає ся в понеділок, обмежила ся лише сконстатованєм, що положенє стало поважним, однак не ухвалила нічого, що би пересуджувало наперед єї становищу. Німецькі людовці, відклонивши внесене Вальца, показали тим, що ще не хотять за собою зривати мостів. Они не ухвалили відразу вступити в найострійшу опозицію, лише застерегли собі в ній так довго оставати, поки не буде певної поруки, що не повторять ся дальші замахи на німецькі національні інтереси. Німецькі сторонництва дійшли іменно по голосованю над резолюцією гр. Штірґа до свідомости шкоди німецьких інтересів. Правительство має однак надію, що дасть ся

досягнути в цилейській справі компроміс, який не буде нарушенєм інтересів народних ані Німців ані Словінців, хоч з боку консервативних Словінців проявляє ся опір проти сего компромісу. Однак і Словінцям каже їх національний інтерес, що катастрофальний зворот в раді державній для них мав би нерівно більшу шкоду, як втрата цилейських паралельок, заступлених иньшими придбаннями. Словінці се дуже добре чують, що для їх культурного розвитку потреба їм більше опіки в раді державній як Німцям.

Однак гроза теперішнього положеня не лежить лише в спірній справі цилейській, лише в справі парламентарної більшости ненімецьких сторонництв, про яку деякі Німці від голосованя над цилейскою резолюцією вивели на дневну чергу. Від 21. марця розправляють на лівіці про сю випадкову більшість всіх ненімецьких сторонництв і самі собі тим наносять шкоду. По тім голосованю вказували ми на сю обставину, що ненімецькі народности в Австрії творять природну і неперечну більшість. Дальше вказували ми на се, що кожда з ненімецьких народностей в Австрії є за слаба, щоби подумати про успішне майоризованє Німців, котрі мимо очевидної меншости все таки мають і будуть мати поважне становище в державі. З того висновували ми, що конечно треба порозуміння поміж обидвома сторонами. Але щож робили Німці? Роблено все можливе, щоби не лише своїм визиваючим поступованєм звести до купи всі славянські народности, але й Італійців полхнено до сего союзу проти Німців. І таким способом хотять Німці вимусити і удержати своє верховладне становище.

Чи ж се має бути та реальна політика німецька, про яку останніми часами так часто німецькі людовці і поступовці говорили? З ческого боку на се дано відразу відпорну відповідь, а німецькі людовці, котрі в понеділок ухвалили так поквално перейти до найострійшої опозиції, повинні добре собі зятати слова д-ра Герольда, висказані перед виборцями Королівських Виноградів. Призадумати ся над сими словами не завадило-б і тепер. Німецькі людовці станули на розпуті нехай-же добре надумают ся у власнім і державі інтересі.

В Пешті як-раз в понеділок парламентарні сторонництва (також і опозиційні) видали бенкет в честь Селя. Річ виголошена при тій нагоді Сельом повинна засоромити кожного австрійського горожанина, бо в ній відбила ся горда свідомість угорського парламенту, на шкоду Австрії в тій хвилі. Коли вже нема у нас снільного почутя австрійських інтересів, то кождий нарід про себе повинен в своїм інтересі стояти проти тої переваги Угорщини над Австрією. А до чого дійдемо при таким розладі, який тепер наново почне ся за приводом німецьких сторонництв в Австрії, про се не треба багато слів теряти. Отже чи народи Австрії мають остати все сліпими і глухими на власні свої інтереси?

Ізза океану.

У вешингтонській конгресі ухвалено субвенцію для торговельних кораблів в сумі 5,000,000 доларів, порішено прийняти ухвалу гаґської конференції в справі веденя війни, а вкінці приступлено до дебат над новим еміграційним внесенєм конгресмена Шатока. Є се новий проєкт, який має на цілі обмеженє іміґрації. Головні параграфи внесеня звучать: побільшенє податку від іміґрантів з одного на півтора доляра, виключенє анархістів, пенаручних для правительства людей, осіб недужих, божевільних і злочинців ріжних категорій. Крім того всі еміґранти, котрі в протягу 5 літ, від часу свого приходу, допустили ся якого злочину, або стали тягаром для держави, мають бути вигнані. Також іміґранти з Канади і Мексику будуть платити поголовне. Як бачимо, новий проєкт значно ріжнить ся від старого, але... все таки совершенним не можна его назвати. В капіталістичній господарці нема нічого без але, а о совершенстві нема що й говорити.

З Філіппінських островів прислали на днях військові власти цілий вагон божевільних вояків. До божевілья приводять вояків військові труди, філіппінське підеоне або, що йде в парі з війською, п'ятіка. З тої причини божеволів їх так багато, що лікарі не можуть собі дати ради. Всіх нещасливих відіслано до військового заведеня для божевільних в Вешингтоні.

На Кубі все готове, аби правліне острова віддати в руки Кубанців. В краєвій касі є доси около 500 тисяч доларів, доходи дорівнюють розходам, населенє поводить ся спокійно, тож є надію, що нове правительство, котре буде zorganizоване слідуячого місяця, успеє дати собі раду. Ген. Вуд і частина америк. війська імовірно будуть ще якийсь час на острові по зміні правительства.

Колумбійські революціоністи знов кріпшають. Минувшого тижня повело ся їм побити частину правительственных війск і здобути уфортификоване містечко Давід, що лежить над Тихим океаном недалеко републики Коста-Ріка. Полковник Лястра, який успів утечи з 20 вояками, розказує, що ворохобники розбили на прах полковника Дуквел, а цілу залого містечка числом 300 люда, вирізали без пощади.

Державна рада.

По відчитаню внесень та інтерпелляцій, пос. Вальц запитує провідника прасової комісії, чому ова дармує. Відтак приступлено з дневного порядку до бюджетової дискусії, іменно до дальшого обговорюваня потреб

промислових шкіл.

Пос. Ляхер полемізує з вчерашною бесідою д-ра Кербера, заявляючи, що волів би бачити гарні діла, чим чути гарні слова. Німці не допустять до затираня німецької ціхи міст і жадають досвѣтучиненя в цилейській справі. Опісля критикував торговельне і промислове шкільництво та виступав против самоволі віденських урядників в центральному заряді.

Відтак промовляв міністер просвѣти Гартель. Міністер обетає при тім, що в середних школах матура є потрібною, але годить ся з

тим поглядом, що в торговельних і промислових школах іспит зрілості не має усправедливлення. Знести його є о стільки тяжко, що від нього зависить право до однорічної служби у війську. Втім згляді ведуться вже переговори з міністерством війни. Над реформою програми науки працює міністерство і збирає дотичні дані. Також підпомагає закладанню приватних шкіл, бо державні ремісничі школи показалися трохи за доргими, хоча дають знамениті висліди. По бесідах пп. Бегайма Губера, референт д'Ельверт поставив дві резолюції: на основанню чеської промислової школи в Будевіччах і німецької школи в північно-західних Чехах.

Причина авантури.

Тепер мали приступити до голосовання. Пос. Пльої вносить резолюцію на основанню чеської промислової школи в будевіччій окрузі, а німецької школи в хебській окрузі. Пос. Барайтер ставить внесення на окреме голосованню щодо чеської, а окреме щодо німецької школи. Президент піддає се під голосованню і палата в *поіменнім голосованню відкинула внесення Барайтера*. Се дало причину, що всенімці устроїли такий скандал, який пригадав часи хйба найострійшої обструкції. Президент палати мусів перервати наради, а по 3/4 години приступив до замкнення засідання.

Барайтер поясняє становиско всенімців, які не можуть голосувати за жадною чеською школою, доки Ціля буде знаходити ся в буджеті. З причини, що президент не допустив до окремого голосовання над німецькою і чеською школою, всенімці запротестували в як найострійшій формі, але се не відноситься до самої особи президента.

Пос. Малік урґує економічну комісію за полагодженем речинцевої торгівлі збіжем.

На тім закінчено засіданню о год. 6. вечером. Слідуюче нині о год. 10. рано.

Буча в парламенті.

Цікаві є деякі подробиці з поведення Всенімців на вчерашнім засіданню палати послів, як і наслідки, які викликали їхні бучі. Коли палата відкинула внесення Барайтера, щоби окремо голосувати над німецькою і чеською промисловою школою, старий пняця Шенерер, майстер обструкції, дав знак до атак.

Пос. Штайн вибіг на куритар, щоби підслати служачих по «обструкційні інструменти». Але якось натрапив на самих Чехів і ті вимовили ся браком часу. Зіритований вернув зі своєю невідлучною нагайкою до салі і зачав тут лопати з неї по фірманськи. Але незадовго появилися звисні вже обструкційні інструменти: свиставки, гармонійки, таракальця — і зачав

лась пекольна музика. Франко Штайн кинув нагайку і грає на гармонійці, пос. Кучер свище, Ганіх вирвав з лавки залізний дрючок і бє по пульніті, а за его приміром пішов Лідер і другі. Бергер трубить, Малік стукає ногами, Гофер валить книжками до пульніту, що аж картки сиплять ся, а Гердоґ з правильністю механізму пересуває верх пульніта і тим викликає безнастанний клекіт.

При тім не дармують і горла всенімців. Дикі крики і вівканя роблять вражінє збору божевільних. Свою стеклість всенімці головню звернули против других німецьких сторонництв, які не хотіли брати участі в тій бурді. «Зрадники — кричали — ґріндери, падлюки, так виглядає ваша найострійша оновіция, ваша солідарність! Noch Lueger! Pfui! pfui! Авантури прибирають страшні розміри, а коли президент взяв за дзвінок, підніс ся крик і гамір до кульмінаційної точки.

Шенерер домагає ся замкнення засідання, а антисеміти жадають зарядженя голосовання. Шальк іде від всенімців переговорювати з президентом, а другі сторонництва хотять тимчасом перекричати верескливих всенімців і з того повстає тим більше заміпанє і крик. Всенімці підступають до трибуни президента. Лідер грозить президентови залізним дрючком. Іро ще двох виривають президентови дзвінок. Всенімці закидують трибуну книжками і паперами, як за найгірших обструкційних часів. Нагло президиальний дзвінок з великою силою ударяє о стіл президента і відбившись перелітає в півкрузі близько его голови. Президент немов би і не завважав сего замаха, звертає ся до всенімців з якимсь виясненем, — як се можна дорозуміти ся з его рухів. Але єму не дають прийти до слова, бо взагалі серед пекольного крику ніхто не розуміє другого.

Президент виїшов з салі, оставляючи галасуючих всенімців, аж умчать ся.

Підчас перерви, як доносить Slavische Correspondenz зібрана ся конференция, провідників клубів з виїмкою всенімців. Президент ґр. Фетер представив вквортці події в палаті і заявив, що не може довше остати на становиску президента палати, коли від провідників клубів не одержить запевненя, що не мають нічо против приміненя реґуляміну президентом.

ґр. Штірґ заявляє, що годить ся з поступованем президента, так само і пос. Пацек. Др. Люеґер заявляє, що не належить капітулювати перед всенімцями, але треба переломати обструкцію і перевести поіменне голосованню помімо криків. Дашинський остерігає перед такими средствами, вказуючи на досвіді з часів чеської обструкції. Штірґ, Кайзер і Функе радили замкнути засіданню супроти вже і так спізненої пори.

Задля переговорів з всенімцями перервано

конференцию. Всенімці заявили Штірґови, що не будуть виробляти криків, коли подасть ся їм нагоду зложити заяву з протестом против голосовання, яке зарядив президент ґр. Фетер. На тій підставі згоджено ся остаточно на приступленє до замкнення засідання. Як звисно зі справозданя, по всіх тих авантурах і напастях пос. Барайтер іменем всенімців мав відвагу заявити, що се все не відносило ся до особи ґр. Фетера.

З політичного поля.

Побут німецького канцлера ґр. Більова у Відни обговорюють віденські дневники. По конференциях, відбутих з італійським міністром заграничних справ, Прінетім, ґр. Більов хоче також конферувати з ґр. Голуховским. Побут німецького канцлера у Відни представляє ся як природне доповненє венецької конференції. І тут предметом нарад буде очевидно те саме, що в Венеції, с. є відновленє тридержавного союзу і торговельних трактатів. N. fr. Presse доносить, що в обох сих справах ґр. Більов мимо заходячих трудностей найшов корисний настрій. N. W. Tagblatt висказує надію, що побут ґр. Більова у Відни привитають всі політичні круги з великим вдоволенем.

Турецке правительство вислало до своїх представителів при європейських дворах письмо о теперішнім положеню в Македонії і о болгарских агітациях в тій провинції з порученем повідомити о нїм дотичні кабінети. Письмо містить на вступі жалобу, що мимо вневнєнь болгарского правительства, що оно спинить агітацію революційних македонских комітетів, відбуває ся по давному організації ворохобничих шайок. Один болгарский полковник обїздить край і агітує, а будучи недавно у Віддини, виголошував в поміщено тамошного македонского комітету підбурюючі мови. Взивав явно населенє до нападу на турецкі землі і до твореня стрілецьких товариств, котрі мали би стати на случай війни завязком будучого македонского війська. Той полковник вислав до кількох комітетів листи, в котрих обіцяє відвідати ріжні місцевости і розвивати там агітаційну діяльність. Письмо каже дальше, що супротив таких агітацій примушенє султанське правительство в загрожених околицях держати значні военні сили. Правительство не запедбує впрочім поручати населеню терпеливість і не щадить напимненя, аби мимо гнєту і кривд, на які то населенє нараженє зі сторони болгарских шайок, не дало оно пірвати ся до насильств. Вкінці грозить письмом, що коли би Болгарія довше зволікала з заведенем у себе ладу щодо ворохобничих кімітетів, то Туреччина лишає собі сво-

Лев Лопатинський.

3)

ЖИТЕЙСКА ШКОЛА

(КАРТИНКИ.)

Честиліюбність.

Раз стояв Андрійко, в черствій осінній ранок, на ганку перед домом своїх родичів, а невисказана туга обгорнула его молоде серце, як прозорачний серпанок мраки цілу тиху, меланхолійну околицю.

Листє в саді пожовкло і устелило ся в неправильні десені на килимі темно-зеленої трави. Густа роса посрібнила рундук перед ганком, звочила дорогу і підкрала ся аж на східці, тут під ногами Андрійка.

Минало літо, минула купіль, минули веселі часи прогульок, минули гамірні, робучі дні живав — а все те, коли Андрійко сів на гадками взад, минуло так неспостережено, так скоро, без жадного визначного, потрясаючого, вривуючого ся в пам'ять моменту, що єму сумно стало за тим прогулянням безцільно і бездільно часом літних розривок.

Нараз якийсь дивний звук перервав хід его

думок. Якийсь немов загробовий голос, далекий, ледви чутний, жалісний і невизначний...

Андрійко здригнув ся в ожиданню чогось надзвичайного. Надслухує в одну і в другу сторону — але не може ніяк зорієнтувати ся. Звуки долітали до него немов з воздухів, з всесвітнього простору, сказати-б в четвертій димензії. Мимооком глянув понад проріджені верхи ясенів на голубе, чисте, глибоке небо...

І ось дивні! Там порушав ся шнурочок чорних цятко, переломаний мало що не в половині. Переломаний кут сунув ся наперед, а два кінці тягнули ся за ним на обі сторони, як філі на морю за летучим пароходом.

Тепер, коли Андрійко вдрів вже предмет, до якого міг віднести ті загадочні звуки, він почув їх виразнійше. Цілком виразно міг розрізнити клики, які раз-по-раз доходили до него. Єму здавало ся, що чує сумні, монотонні слова: в да-ль, в да-ль, в да-ль...

— Татку, татку! — побіг з криком до хати — ходіть на ганок. Щось таке там летить в горі, — не знати, що — але не бузьки...

Небавом зградили ся всі домашні на ганку. Батько пояснив, що відлітаючі птахи, се журавлі. Они летять ключами так, що найвигривалійший летить на сам перед, бо він мусить своєю грудію пороти воздух і противний вітер, а решта чергує ся по его обох сторонах так, що один летить за крилом другого і тим способом має вже улекшений лет. Коли перед-

ний змучить ся, уступає на сам кінець ключа, а его місце займає другий, зашанований журавель...

Слухаючи тих пояснєнь всі подивляли розум тих звирять. Тимчасом журавлі сунули ся мов привид безнастанно по лазуровім небосклоні. Їх сумні клики ставали чимраз тихшими і немов справді жалували ся, що мусять перед зимою утікати з рідних країв в тоту незнану, загадкову: в да-ль, в да-ль... Усіх огорнула якась меланхолійна мягкість; ніхто не смів відозвати ся і словом...

— Чекайте, чекайте на мене, я полечу з вами! — скрикнув нараз Андрійко, витягаючи руки до чорних цятко на далекім віднокрузї.

— Ага, полетим!... — засміяли ся хором.

— Сідай на патику, то може їх догонити...

— Ах, колиб я міг бути тим першим, — зітхнув Андрійко — що то для всіх робить стежку у воздухах, летіти так на самім переді...

— Ну, і щож би тобі прийшло з того? — запитав батько. Другим було би легше летіти, а ти змучив би ся до послїдних сил і мусів би потому уступити на сам остаток.

— Але бодай якийсь час я давав би провід всім, працював для них...

— Тере-фере!... Втім штука, аби другі на тебе працювали, а ти не пхай ся наперед, а дивись тільки, аби не був остатний.

*) Див. ч. 4. «Руслана» з 1902 р.

боду і зарадить, що треба, для забезпечення своїх країв.

З переходу мирових переговорів в бурскій війні має бути дуже невдоволений король Едвард VII, якому залежить на тім, щоби війна покінчила ся як найскорше. З Амстердаму доносять, що лорд Росебери удасть ся до полудневої Африки, щоби здати королеви справоздане з теперішнього стану річи на підставі наочних студій. Бруксельський дописуватель Standard-а доносить, що представителі Бурів в Європі готові поручати заключене мира під слідуочими услівями: автономія полуднево-африканських республік під опікою Англії, цілковита амнестія для всіх Бурів без нарушеня їх політичних прав; внесенє засудів на прогнанє бурских командантів з краю і конфіскація бурских маєтків, вкінці поворот полонених і відшкодованє за знищені будинки. — Бруксельський дописуватель Daily Telegraph-у довідує ся, що Шальк-Бургер сам готовий згодити ся на прийняте англійського протекторату і вдоволити ся широкою самоуправою під проводом англійського комісаря. Він мав обіцяти, що доложити всіх сил, аби лиш приднати для своєї гадки Штайна і Девета, однак в Бруксели гадають, що єго заходи будуть безуспішні.

Пора відновити передплату!

НОВИНКИ.

— **Календар.** В п'ятницю: гр.-кат. Марка єпископа; рим.-кат. Леона папи. — В суботу: гр.-кат. Йона; рим.-кат. Юлія.

— **Не повернуть!** Пополудневе «Słowo polskie» доносить з Відня, що там відбули ся збори українських студентів, на яких ухвалено не вертати до Львова, але дальше витривати в сецесії, бо міністерський рескрипт не сповнив їх домагань.

— **До відомости Митрополитого Ординариату.** Від батька одного з учеників школи св. Мартина у Львові одержуємо отсе п'єсьмо: «Поляки в Прусах і в Росії борять ся всіма силами против науки релігії в німецькій і російській мові, а доказом сего Вжесня, Сідліці, Біла і десятки інших шкіл, де молодіж сама запротестувала проти германізаційної і русифікаційної системи. У нас, на жаль, діє ся противно: у нас самі Русини вводять польонізаційну систему там, де єї передше не було. В школі св. Мартина у Львові наука русько-католицької релігії відбувала ся до недавня в руській мові. Аж коли настав новий руський катехит в особі о. Коменди, наука релігії почала відбувати ся по польски, а навіть молитву приказує сей катехит відмовляти по польски. Коли один з учеників, здивований сею новостію, запитав о. Коменду, чому учить релігії і каже молити ся по польски, він цинічно відповів: «Я не вستم научителем звизика, тилько катехетом релігії». Отче катехето і капелане! як не вмієте по руськи говорити, то

бодай уступіть ся добровільно і не деморелізуйте нам дітей! На Ваше місце знайде ся такий, що буде вчити релігії по руськи, як було перед Вами, хіба, що хочете мати другу Вжесню в класі!»

— **Германізатори на Буковині.** Черновецька «Буковина» пише: «Християнські Німці не дають молити ся по славянськи. За прикладом Бітнера пішов проф. Преліч і приніс оноді до V. класи Б. «Отчеш» написаний по грецьки та дав єго читати при кінці науки одному ученикови. При однім слові Преліч справив акцент, відчитаний учеником зовсім поправно, фальшиво. Хлопці в сьміх. А треба знати, що Преліч на пів глухий та впрочім є посьміховиском учеників від довгих літ; але держать єго, бо він, хоч Серб з роду, а брат панотця-Волоха, признає ся до християнських Німців і є римо-католиком. Коли хлопці засьміяли ся з такої поправки Преліча, відобрав він карту і передав єї другому ученикови. Розуміє ся і той прочитав те слово, як слід, що знов не подобало ся Прелічови, а єго гнів викликав очевидно знов, як звичайно, регіт цілої класи. Тоді Преліч назвав учеників «свиньми» і нагнав їх без молитви до дому. Питаємо ся краєвої ради шкільної, міністерство і руських послів, чи гадають ще довго терпіти такі секатури і провокації Русинів з боку християнських германізаторів, що роблять собі збитки з наших молитов? Чи се має піддержувати релігійність учеників?»

— **Ренеґати.** З «Szematyzm-у» з 1902. р. дізнаємо ся, що на 80 шкільних інспекторів в Галичині є 8 Русинів, але лише 3 з них признає ся до руської народности.

— **Кацапска культура.** Редакції «Дѣла» надіслано з Перемишля двоверст, що кружить між гуртком недорослих кацап-гімназистів. В тім творі кацапської музи аневажас ся память нашого Кобзаря ось-яким цинічним «відом»:

«Шевченко, як мав літ тринайцять,

«То крав кури і яйця.

Так-то по всяких бурсах та на всяких «часпінтиях» — научує ся молодіж цинізму, грубого насьміху над усім, що високе і благородне, зневаги до всего, що рідне а не московске. І докиж нам мовчки глядіти на се затроюване народного організму?»

— **Зі Стрия.** Філія товариства «Просьвіти» в Стрию подає отсим до відомости своїх членів, що п'ять з ряду а заразом послідні *товарискі сгодины* відбудуть ся у сю неділю т. є. 13. н. ст. цвѣтня в сали «Народного Дому» точно о 6. год. вечером. — *І. Вахнянин*, заст. голови.

— **На добродійні цілі.** Замість вінця на домовину бл. п. Олекси Венгриновича, урядника краєвого виділу, зложили товариші покійного 45 К на добродійні цілі.

— **Проч з «Галичаніном»!** «Руська Бєсїда» в Перемишлі викинула зі своєї читальні часопись «Галичанин» за єго статі обиджаючі найглибші народні і патріотичні почуваня кожного Русина.

— **Крадіж в церкві «Народного Дому»** у Львові. Оноді підчас місячної проповіді о. Філяса хтось в закрястї украв з єго плаща калитку з 200 К.

— **Осторога перед обманцями.** Якась загранична фірма розіслала по цілій Галичині кількадесят агентів з косами, молотками і брусками. Такий агент возить з собою взірці і люди

замовляють у него товари. Один з агентів висказав ся, що він надів ся продати 100.000 кіє, а на них заробить 60.000 корон і додав від себе ось які слова: «Я не відважив би ся більше їздити по Галичині, бо хлопці убили би мене». З того видко, що товар буде гірший від взірців кіє, які агенти возять з собою, тому остерігаємо наших селян перед хитрими обманцями.

— **Великоміска малокультурність.** Вчєра прибули до Львова, в дорозі з Відня до Петербурга, три висші російські офіцери: генерал Вайман, полковник Найкард і підполк. Ушаров. Вечером всі три переходили улицю Кароля Людвига і звернули на себе увагу Львовян. За офіцерами тягали ся такі несчислимї хмари цїкавих, не лише дітвори, але й старших, і зирали ся на прибувших як на яких комедиянтів. Якби се діяло ся в яком провинціалнім містечку, то не дивувати ся, але у Львові...

— **За тортурованє арештантів** засуджено в станицлавівскім суді двоє поліціянтів з Бучача, одного на місяць, а другого на 1½ місяця арешту.

— **IV зїзд славянських дневникарів** відбуде ся сего року в Любляні на латиньскі Зелєні сьвята з отсею програмою: 1) в суботу вечером дня 17. мая привитанє; 2) перше засіданє 18. мая перед полуднем; 3) звідуване міста і бенкет, який урядить місто Любляна; 4) прогулька до Бляду (Veldes) дня 19. мая перед полуднем, а до Тривесту пополудни. На засіданє зголосили ся вже з слідуочими рефератами: п. Фр. Говорка «про центральний союз славянських дневникарів»; п. Прокоп Греґр «ро славянське бюро кореспонденційне»; др. Стефан Родіч і др. Вол. Левицкий «про деяких пропагаторів славянської взаїмности»; др. Прайсе «про економічні відносини межі Славянами».

— **Дім гри в Сербії** Др. Попович, який до оноді був сербским міністром скарбу, намірив полатати сербску касу доходом з дому гри, що мав повстати в топшаньскім парку. Однак єго наміри розбили ся о упір королевої Драги, а наслідком того др. Попович зложив міністерску теку.

— **Новий прилад телеграфічний** заведено між Гамбургом а Берлином. На нїм можна рівночасно надавати чотири телеграми в ріжних напрямках. На одну мінуту терсилася на нїм 300 до 350 слів, коли на приладі Бандота, доси найліпшїм, можна було вислати найбільше 150 слів.

— **Модерна операція** відбула ся недавно в Харкові на Україні. Склепова панна Маруся Н. була би вельми гарна дівчина, який єї ніс не був собі кривенький. Дівчина що хвилі заглядала до зеркала, а за кожним разом почувала себе нещасливішою. Зчасом Маруся стала ся дразливою на тоці носа, уважаючи свій кривенький носик причиною стороненя від неї женихів. Однак на щастє хтось розповів єї, що через операцію можна надати єї носикови правильну форму. Довго она щадила з свого зарібку, а коли призбрала потрібну сумку на оплаченє операції, звернула ся до вказаного єї лікаря-оператора. Лікар оглянувши єї носик, покругив головою з невдоволеня, але взяв ся сейчас до операції. Перетяв дівчині ніс здовж, виняв звідтам кривий хрищ, а на єго місце вставив хрищ, який взяв з єї ноги. По двох тижнях рана загоїла ся, а здовж простенького вже носика остав шрам, але і він з часом щезне, як лікар запевнив Марусю.

— **Росія і Англія в Китаю.** Американські часописи доносять, що російський амбасадор питає вешингтонське правительство, о скілько оно було би неутральне в случаю війни межі Росією і Англією в Китаю. Над сїм питанєм дипломати мають багато до думаня.

— **Перша руська робітня суконь Товариства «Труд»** отворена при Підвалю ч. 7. П поверх, (ріг Руської улиці) вхід з галєрії, на ліво послідні двері. Робітня отворена від 8. год. рано до 12½ в полудне і від год. 2. пополудня до 7. вечером. Просимо спішити з замовленями, а нерєсвідчать ся наші Пани, що робота виконує ся совісно і точно на означений час.

• Від Дирекції Тов. «Труд» у Львові.

— **Конкурси.** Краєва шкільна рада оголосила конкурс на посаду головного учителя з виділовим іспитом з математики і рисунків в мужєвскім семінарії в Заліщиках. Поданя можна вносити до 20. цвѣтня. — Заряд міста Терєбовлі оголосив конкурс на посаду секретаря при магїстраті з річною платнею 2.800 К і трема 5-літями по 400 К. Поданя можна вносити до кінця с. м. — Магїстрат м. Грїбів розписує конкурс на посаду міського ветеринаря з платнею 1000 К річно — з речинцем до кінця с. м. — (Газета львівска ч. 81).

— **Дрібні вїсти.** В Яворові занедужав повітовий лікар др. Голембівський на п'ятнистий тиф якого набрав ся в селі Вербнах. — Віче польських академиків у Львові відбуде ся в п'ятницю вечером на університеті. Предметом нарад буде язикова справа на університеті. — Найближша

Поступ.

Не думайте, що Андрійко був злим хлопцем. Навіть єго збитки, за які він дістав нераз доброго прочуханця, мали свою розумну по дитячому причину. І хоть надів кому, то не зі злого серця, а радше завдяки своему живому темпераментови.

Андрійко збивав байдки та переживав дни в забаві, але завжди глядів, щоби з того вийшов якийсь поступ, або для него самого, або для сьвіта. Вправляв свої сили та спосібности, але і уважав, щоби з того приходила користь «для цілого сьвіта»...

Бувало, піде гатити потік.

Забере з подвіря якусь потрібну дощину, аби з неї зробити добрий спует серед загати. Забере і сокиру, аби вбивати пальки між каміне і болото загати; але чи принесе назад сокиру — хто знає, бо нераз вже десь утопила ся в болоті. Затраскає ся грязею, заталяпає і сорочку і ціле убрание, та занятий своєю роботою забуде і про їду, що аж омліває з голоду. Але коли такий змучений, розпечений сонічним жаром, зіллятий своїм потом, з засхлим болотом на руках і лиці, стане над довершеною своєю роботою, гляне на той ставок, який утворив ся перед єго загатою, в яким дівчата будуть могли догідно прати біле, і товар знайде пригідне місце

до напою — тоді здає ся єму, що він справді збогатив сьвіт своєю працею, довершив культурне діло на одній тоці земского гльоба І певно жадне з великанських, сьвітових міст не творить такої великої точки на мапі землі, яке місце в уяві Андрійка займала на землі єго калабанька.

Або піде при орці за погонича. Цілий день ходить по грудах ораниці, аж до послідної утоми, та утішає ся сїм почутєм, що цілий шар землі культивує ся за єго трудом, перетворює ся у пухку, чорну ораницю. Що цілий єго цілодневний труд вартий був лише 15 кр. після звичайної ціни для погонича — се і в гадку не прийшло Андрійкови. Але що більше: він погнав навіть не на своїй а сусідській ниві, бо після єго дитинячого погляду сеж все одно, де робить ся, аби лише праця не пропадала для людського роду.

Він чув себе дуже нещасливим, коли за своєї альтруїстичні подвиги він діставав нагану від батька, а коли она не помагала, то і добру прочуханку. Але тепер иньшим оком глядять на сьвіт і єго інтересує лише поступ єго місячних приходів та зріст євого животика, який чимраз більше заокруглює ся.

каденція присяжних судив у Львові розпочне ся дня 5. мая с. р.

— Родимці! Памятайте на фонд будови приватних гімназій!

Посмертна оповідка.

Кость Галан, рахунковий практикант намісництва, б. студент прав. член б. тов-а «Академічна Громада», Наук. Тов-а ім. Шевченка і ин., упокоїв ся у Львові по довгій а тяжкій грудній недугі в 23 році життя. В покійнім молодіж втратила симпатичного товариша, а наш нарід широкого і трудолюбивого робітника на народній ниві. В. с. п.!

Наука, штука, література.

— Учитель, ч. 7, з 5. цвітня 1902. Зміст: Доктати. — Нагороди і кари. — Посол Романчук о народних школах. — Промова посла Олександра Барвіньского, виголошена в раді державній в загальній розправі бюджетовій при бюджеті міністерства просвіти дня 17. марця 1902. — До методи перероблюваня уступів річевого і етичного змісту. — Дрібне.

— Двіночок, ч. 7 з 5. цвітня 1902. містить: Дві могилі. — Рибка, байка Артемовского. — Петро Артемовський Гулак (з портретом) і Ізмаїл Срезневський (з портретом). — Маленький граф (дальше). — Загадки.

Телеграми.

Відень, 10. цвітня. Канцлер гр. Білов прибв тут вчера о год. 10. вечером і забавить до пятниці. Цісар прийме его на аудієнці.

Будапешт, 10. цвітня. Угорский сойм, по довгій дискусії, прийняв закон про конверсію державних довгів.

Петербург, 10. цвітня. Правіт. Вестнік потверджує усунене з уряду рим.-кат. єпископа кс. Зверовича з Вильна.

Білгород, 10. цвітня. Міністер скарбу Мілдованович удає ся в справі позички до Парижа, а задержить ся також у Відни.

Брукселя, 10. цвітня. Іспанських послів-республіканців, які оводі прибули на соціалістичні збори, устроєні за загальним правом голосованя, видалила вчера поліція. Товни соціалістів відпроваджували їх на дворець залізниць з революційними ціснями на устах.

Брукселя, 10. цвітня. З огляду на можливість забурень, міністер війни покликав резерву під оруже.

Льондон, 10. цвітня. Бюро Райтера доносить: Вчера появили ся на біржі ріжні поголоски про мирові переговори. Правительство відмовляє всяких вияснень про автентичність сих вістий. Ходять слухи, що оранські Бури не хотять прийняти мирових пропозицій, які прийняли вже трансвальскі репрезентанти.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти»).

є одиноким руским Товариством асекураційним.

Фонди «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Дністер

Фонд резервовий	386.402	кор.	83	сот.	} разом 645.383 кор. 59. сот.
Резерва премій	205.227	"	"	"	
Резерва спеціальна	6.000	"	"	"	
Фонд емеритальний	47.763	"	76	"	

«Дністер» обезпечує будинки як також збіже і нашу против шкід огневих. Вєстри ВП. Ординарияти припоручили «Дністер» Вєч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премій в «Дністрі» є уміркована, а чистий зиск надвижку з оплат — розділяє

«Дністер» межі своїх членів яко зворотн. В р. 1900 і 1901. виносить зворот 3%.

Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2,656,787 кор.

Члени «Дністра» можуть без перешкоди зятягати позички в Банку красвім і касах ощадности, бо каси ті приймають поліса «Дністра» при позичках гіпотечних

На жите можна обезпечати через «Дністер» — капітали на дожитя, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — краківським Товаристві, а з провізії від тих обезпечень відступає «Дністер» часті на рускі добродійні цілі

Агенції передає «Дністер» радо селянам, господарям, особливо де нема «Дністра». Агенти заробили 349,486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра»

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи «ГЕРМАНА» ул. Сонішна. Нова величава і сензаційна програма!

від 1. до 15. цвітня 1902.

При співучасті військової музики 15. п. п.

- 1) 5 **Augoa**, чудовні діти на роверах.
- 2) Штучний чоловік **Gillo**, містичний автомат, який списує гадки видця і малює портрети.
- 3) Професор **Gauthier** з Парижа стинає голову жєнціві.
- 4) 5 сестер **Wanton**, англійскі акробатичні тансерки.
- 5) **Trio Resea**, шпортова сцена.
- 6) **The Adolfs**, гра дітей в огороді.
- 7) **Paul** і **John Pierrot** в подорожі.
- 8) **Brothers Bachus**, ексцентричні муруни.
- 9) **Les Henry**, valse mervouillense.
- 10) **Коптюшок** в американським біоскопі.

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В неділю і сьвята два представлення. Що пятниці **High-Life** представленє. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом в **БЕРЕЖАНАХ** (ч. 4. побіч ставу) **продам сейчас за 4.000 зр.**

Зголошеня приймає Редакция «Руслана».

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Після		зі Львова	
сп.	особ.			сп.	особ.		
приходять о годині				відходять о годині			
6-10		з Кракова, Берліна, Врцлаву, Відня		6-25		до Станіславова, Підвисокого, Потутор	
6-20		з Чернівців (Ішкан, Га. аду), Гусєтїна		6-30		до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
6-46		з Брухович, щод. від 16. мая до 15. вер. ак.		6-43		дв. Підзамче	
7-45		з Янова		6-35		до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
7-40		з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8-30		8-40	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна
8-00		на дв. головний		9-00		до Скольного, до Лавочного (1. лпп. до 15. вер)	
8-10		з Лавочного (Пешту) Калуша, Сяюка		9-15		до Янова	
8-15		з Сокала, Рави рускої		9-25		до Підволочиск, Бродів, Гусєтїна дв. Підз.	
1-35	8-50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна		9-42		дв. гол.	
	11-45	з Ряшова, Любачова, Самбора		10-20		до Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	11-55	зі Станіславова (Кересмезе, Потутор)		10-25		до Чернівців,	
	12-55	з Янова		1-25		до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і сьвята	
	1-10	зі Скольного, Калуша, Хирова а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		2-15		до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і сьвята	
	3-14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		3-05		до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	4-40	зі Самбора, Борислава, Стрия		3-15		до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.	
2-20	5-11	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3-26		до Брухович щод. від 16. мая до 15. вер.	
2-35	5-35	" " на дв. голов.		3-30		до Ряшева, Хирова, Любачова	
	5-50	з Кракова					
1-45	5-40	з Чернівців, Ішкан					
	6-00	з Сокала, Белзця і Любачова					
Ніч				Ніч			
	7-36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		12-45	6-10	до Станіславова	
	8-50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня щод.			6-20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
	9-41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно			6-30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно	
	9-20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			6-35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	
8-40	9-50	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова			7-10	до Тернополя, Бродів дворець головний	
2-31	9-40	з Чернівців, Букарешту,			7-32	дворець Підзамче	
12-15	10-20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша			7-25	до Сокала і Рави рускої	
	10-20	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			7-52	до Брухович (13. мая до 16. в. в нед. і сьв.)	
	10-02	" " на дв. голов.			9-30	до Янова від 1. мая до 15. вересня	
	3-12	з Підволочиск Копичинь на дв. Підзамче		2-51	10-30	до Чернівців і Ішкан	
	3-35	на дворець головний			11-00	до Кракова, Відня, Варшави	
					11-10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.	
					11-32	дв. Підз.	
					4-15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
					4-45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. щод.	

ЗАМІТКА: Пєра нічна числїть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскїй різниця ся від часу львівского о 36 минут, а імено 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті выдають білєти іади: Звичайні білєти агенція часописий Ст. І. Соколовского в пасажи Гансмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білєти звичайні і всякі инші, тарифи, іастровані провідники, розклади іади і т. п. бюро інформаційне п. к. залізниць держав них (ул. Краєвських ч. 5. в подвірю, сходи П. двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в сьвята 9—12).

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі деннім не числячи ніякої провізії.